Instanţa de fond: Judecătoria Chişinău, sediul Rîşcani (jud. C. Panfil)
Dosarul nr. 3r-261/25 (2-24123318-02-3r-05052025)

D E C I Z I E

08 septembrie 2025 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru

Completul de Contencios Administrativ în componența:
Preşedintele completului, Sîrbu Victoria
judecătorul Bagrin Lucia și Cașcaval Andrei
Judecătorii

examinând în ordine de recurs, recursul declarat de Guștiuc Valeriu împotriva încheierii Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani din 07 aprilie 2025, adoptată în cauza înaintată în ordine de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată înaintată de Guștiuc Valeriu către Uniunea Avocaților din Republica Moldova, terț avocatul Caisîn Valentin, cu privire la contestarea actului administrativ individual și obligarea emiterii actului administrativ individual,

C O N S T A T Ă:

Poziția instanței de fond:

La 30 octombrie 2024 (conform plicului anexat) Guștiuc Valeriu s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată către Uniunea Avocaților din Republica Moldova, solicitând:

- Repunerea în termen de depunere a cererii de chemare în judecată;
- Anularea Deciziei nr. 12/8/2024 din 14 mai 2024 a Comisiei pentru etică și disciplină a UA din Republica Moldova
- Obligarea Uniunii Avocaților din Republica Moldova prin intermediul Comisiei pentru etică și disciplină a UA din Republica Moldova de a emite act administrativ individual, privind constatarea abaterii disciplinare în activitatea avocatului Caisîn Valentin în raportul juridic cu petiționarul Valeriu Guștiuc și sancționarea ultimului conform legislației în vigoare.

În motivarea cerinței privind repunerea în termen a cererii de chemare în judecată a indicat că, având în vedere faptul că după recepționarea Deciziei nr. 12/8/2024, a solicitat să-i fie desemnat de către OT Chișinău al CNAJGS un avocat pentru a contesta decizia sus menționată, i-a fost desemnat avocatul Cașu Iulian, care a refuzat să-i acorde asistență juridică, iar ulterior abia la 27.09.2024 i-a fost

repartizat un alt avocat, cu care prima întâlnirea a avut-o la 04.10.2024, astfel a omis motivat termenul de adresare în judecată.

Susține că, în temeiul art. 65 alin. (1) Cod administrativ, dat fiind faptul că din motive independente de voința sa și anume desemnarea avocatului pentru întocmirea cererii de chemare în judecată și ulterior reprezentarea sa a avut loc după expirarea termenului de adresare în judecată a omis termenul de adresare în judecată solicită repunerea sa în acest termen.

La 13 ianuarie 2025 Uniunea Avocaților din Republica Moldova a depus referința pe marginea acțiunii, prin care a solicitat declararea inadmisibilității acțiunii.

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani din 07 aprilie 2025, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea depusă de reclamantul Guștiuc Valeriu privind repunerea în termen a acțiunii.

S-a declarat inadmisibilă acțiunea înaintată de către Guștiuc Valeriu către Uniunea Avocaților din Republica Moldova, terț avocatul Caisîn Valentin privind contestarea actului administrativ individual și obligarea emiterii actului administrativ individual, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ.

Solicitarea recurentului:

La 22 aprilie 2025 Guștiuc Valeriu a declarat cerere de recurs împotriva încheierii primei instanțe, solicitând admiterea cererii de recurs, cu casarea încheierii Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani din 07 aprilie 2025.

La 05 mai 2025 cauza dată a fost repartizată judecătorului Sîrbu Victoria, membrii completului fiind judecătorii Bagrin Lucia și Cașcaval Andrei.

Argumentele părților:

În motivarea cererii de recurs a invocat recurentul că la 15.01.2024, în urma solicitării lui Guştiuc Valeriu prin Deciziile nr.0090 şi 0091 al OT Chişinău al CNAJGS a fost desemnat avocatul Valentin Caisîn pentru a-i reprezenta interesele pe o cauză civilă privind restituirea sumei de împrumut şi în altă cauză ce rezultă dintr-un litigiu de muncă.

Susține recurentul că, după desemnarea avocatului, Guștiuc Valeriu, considerînd că ultimul nu a întreprins acţiuni în vederea apărării intereselor sale şi anume pe dosarul privind restituirea împrumutului nu s-a făcut cerere de chemare în judecată, iar pe dosarul privind litigiul de muncă nu s-a depus cerere de urgentare şi nu a fost informat de către avocat despre schimbarea sediului judecătorului, drept urmare, el nu a fost prezent la şedinţa de judecătă şi ea a fost amînată, astfel fiind tergiversat termenul examinării cauzei, la 13.03.2024 a depus o plîngere pe faptele epuse mai sus la OT Chişinău al CNAJGS, ulterior aflînd că în baza plîngerii sale a fost depusă o sesizare in adresa Comisiei pentru etică şi disciplină a UA din Republica Moldova.

Menționează că, prin Decizia nr. 12/8/2024 din 14 mai 2024 a Comisiei

pentru etică şi disciplină a UA din Republica Moldova s-a constatat lipsa abaterii disciplinare în activitatea avocatului Caisin Valentin în raportul juridic cu petiţionarul Valeriu Guştiuc și s-a respins plîngerea nr. 1212/202 din 15.04.2024, petiţionar Valeriu Guştuc în privinţa avocatului Caisîn Valentin, ca fiind neîntemeiată din lipsă abaterii disciplinare în activitatea avocatului vizat.

Afirmă că, decizia sus-menţionată i-a fost expediată prin poştă şi a receptionat-o la 25.08.2024. Nefiind de acord cu decizia susmențională după recepţionarea ei, la 18.09.2024 a solicitat să-i fie desemnat de către OT Chişinău al CNAJGS un avocat pentru a-i fi întocmită o cerere în instanţă pentru contestarea deciziei, fiindu-i desemnat avocatul Caşu Iulian, care a refuzat să-i acorde asistenţă juridică iar ulterior, la 27.09.2024 i-a fost repartizat un alt avocat, cu care prima întâlnire a avut-o la 04.10.2024 din care motive, independente de voinţa sa a scăpat termenul de adresare în judecată.

Consideră recurentul că, este incorectă soluţia instanţei privind respingerea cererii de repunere în termen pentru depunerea acţiunii, dat fiind faptul că Guştiuc Valeriu a depus cererea de chemare în judecată cu omiterea termenului de adresare din motive independente de voinţa sa, astfel avînd motive întemeiate de repunere în termen.

Verificarea termenului de declarare a recursului:

Conform art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

La caz, Completul specializat a constatat că încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 07 aprilie 2025 a fost contestată de recurentul Guștiuc Valeriu la 22 aprilie 2025.

Astfel, raportând la normele legale precitate la circumstanțele speței, Completul specializat consideră că recursul declarat de Guștiuc Valeriu, este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

Studiind recursul declarat și materialele cauzei, Colegiul consideră că recursul urmează a fi respins ca neîntemeiat, cu menţinerea încheierii instanţei de fond, reieşind din considerentele ce succed.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța respinge recursul.

Conform art. 241 alin.(1), (3) Cod administrativ, (1) Încheierile primei instanţe şi ale instanţei de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărîre, în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi. (3) Pentru contestarea cu recurs

a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Astfel, actele cauzei atestă că, la 14 mai 2024 Comisia pentru etică și disciplină din cadrul Uniunii Avocaților din Republica Moldova a emis decizia nr. 12/8/2024 asupra petiției nr. C1212/2024 din 15.04.2024 depusă de Guștiuc Valeriu asupra pretinselor acțiuni de abateri disciplinare ale avocatului Caisîn Valentin, prin care a fost respinsă plângerea înaintată de Guștiuc Valeriu, ca fiind neîntemeiată din lipsa abaterii disciplinare în activitate avocatului vizat.

Totodată, s-a indicat că decizia poate fi contestată în procedură de contencios administrativ la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani în termen de 30 de zile de la data comunicării deciziei conform Codului administrativ.

În conformitate cu dispozițiile art. 57 alin. (3) Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19.07.2002, prevede că decizia Comisiei pentru etică şi disciplină privind aplicarea sancţiunii disciplinare poate fi contestată în contencios administrativ.

Din copia avizului de recepție, atașat la dosar, se atestă că reclamantul Guștiuc Valeriu a recepționat decizia la 23 august 2024. (a se vedea f.35 dosar administrativ)

În acest sens, la 30 octombrie 2024 Guștiuc Valeriu s-a adresat cu acțiune în contencios administrativ împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova solicitând, repunerea în termen de depunere a cererii de chemare în judecată; admiterea cererii; anularea Deciziei nr. 12/8/2024 din 14 mai 2024 a Comisiei pentru etică și disciplină a UA din Republica Moldova și obligarea Uniunii Avocaților din Republica Moldova prin intermediul Comisiei pentru etică și disciplină a UA din Republica Moldova de a emite act administrativ individual privind constatarea abaterii disciplinare în activitatea avocatului Caisîn Valentin în raportul juridic cu petiționarul Valeriu Guștiuc și sancționarea ultimului conform legislației în vigoare.

Prima instanță, prin încheierea din 07 aprilie 2025, a declarat inadmisibilă acțiunea depusă în contencios administrativ de către Guștiuc Valeriu, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. d) Cod administrativ.

Nefiind de acord cu încheierea primei instanțe, la 22 aprilie 2025 Guștiuc Valeriu, a contestat-o cu recurs, invocând argumentele expuse mai sus.

În conformitate cu prevederile art. 189 alin.(1) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

Potrivit art.207 alin.(1), alin.(2) lit.d) din Codul administrativ, instanţa verifică din oficiu dacă sînt întrunite condiţiile pentru admisibilitatea unei acţiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acţiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de

recurs. Acţiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd acţiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209.

Articolul 209 alin.(1) din Codul administrativ statuează că, acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia; b) *data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă*. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluţionarea în termen se aplică corespunzător.

Astfel, Completul evidențiază că legea stabilește cert faptul că contestarea deciziilor Uniunii Avocaților din Republica Moldova se efectuează în ordine de contencios administrativ, adică în conformitate cu Codul administrativ, care statuează un termen de sesizare al instanței de judecată de 30 de zile din momentul comunicării actului administrativ.

La caz, deși reclamantul Guștiuc Valeriu a recepționat actul administrativ contestat la 23 august 2024, cererea de chemare în judecată, prin care a fost contestată decizia nr. 12/8/2024 din 14 mai 2024, a fost depusă în instanța de judecată la 30 octombrie 2024, adică cu omiterea termenului legal stabilit prin Codul administrativ, întrucât aceasta urma a fi depusă în termen de 30 de zile de la comunicare sau notificarea actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă.

Cu referire la cererea reclamantului Guștiuc Valeriu cu privire la repunerea în termen al acțiunii, Completul specializat reține următoarele.

În conformitate cu art. 210 alin. (1) Codul administrativ, prevederile art.65 alin.(1)–(3) şi (5) se aplică corespunzător şi pentru decizia cu privire la cererea de repunere în termen.

Potrivit art. 65 din Codul administrativ, (1) Dacă o persoană, din motive independente de voinţa ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpa unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. (2) Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază şi, suplimentar, se recuperează acţiunile omise. (3) După 6 luni de la expirarea termenului omis repunerea în termen nu mai poate fi solicitată, iar acţiunea omisă nu mai poate fi recuperată, cu excepţia cazului cînd acest lucru nu a fost posibil pînă la expirarea termenului de un an ca urmare a forţei majore. (4) Persoanele interesate pot contesta actul/refuzul autorităţii publice de repunere în termen cu acţiune în contencios administrativ numai odată cu fondul. (5) Repunerea în termen nu se permite în cazurile excluse prin lege.

Completul specializat apreciază critic argumentele recurentului, precum că reclamantul s-a adresat cu cerere la Oficiul Teritorial Chișinău al CNAJGS la data de 18 septembrie 2024, fiindu-i desemnat avocatul garantat de stat Cașu Iulian la 19 septembrie 2024, ulterior, la 27 septembrie 2024 i-a fost desemnat avocatul garantat de stat Bajurean Ghedanie, dat fiind faptul că cererea de chemare în judecată a fost depusă tocmai la 30 octombrie 2024, fiind semnată personal de reclamantul Guștiuc Ghenadie și nefiind anexat nici un mandat avocațial, care să confirme că interesele acestuia ar fi reprezentate de către avocat.

Cu toate acestea, faptul desemnării avocatului abia la 19 septembrie 2024, adică în interiorul termenului de contestare al actului administrativ, nicidecum nu justifică omiterea termenului de către reclamant, care urma să depună diligența și să conteste actul administrativ în termen, însă contrar prevederilor art. 209 alin. (1) lit.b) Cod administrativ, reclamantul Guștiuc Valeriu a depus acțiunea cu omiterea termenului de 30 de zile, la 30 octombrie 2024.

Astfel, chiar și în contextul desemnării unui avocat din oficiu, acest fapt nu generează curgerea altui termen pentru reclamant, întrucât legea prevede cert și clar termenul de atacare al actului administrativ.

Raportând prevederile legale citate la circumstanțele expuse, Completul de judecată reține că, instanța de fond întemeiat a ajuns la concluzia că acțiunea este depusă cu omiterea termenului prevăzut de lege, fiind înaintată peste o perioadă care depășește termenul de 30 de zile.

Completul de judecată reține că, recurentul Guștiuc Valeriu, deși la depunerea acțiunii a solicitat repunerea în termen, nu a justificat omiterea termenului de înaintare a prezentei cererii. În acelaşi context, se va reține că, omisiunea de a formula şi a depune acțiune în instanța de judecată în conformitate cu rigorile Legii şi în termenul stabilit, este imputabilă exclusiv reclamanteului.

Astfel, depășirea termenului de adresare cu acțiune în contencios administrativ, precum și efectele unei asemenea depășiri reprezintă sancțiunea civilă aplicată reclamantului pentru nevalorificarea drepturilor sale în interiorul termenului legal.

În acest context, instanţa de judecată relevă şi opinia Curţii Europene a Drepturilor Omului, expusă în jurisprudenţa sa constantă, care explică că, limitele de termen (prescripţia) impuse în vederea apărării judiciare a drepturilor pretinse a fi lezate, sunt acceptabile în interesul unei bune administrări a justiţiei, urmărind un scop legitim de a asigura securitatea raporturilor juridice şi protejarea persoanelor ce ar putea fi acuzate împotriva învinuirilor lipsite de actualitate (*stale claim*) susceptibile de a provoca dificultăţi în eliminarea şi preîntâmpinarea actelor de injustiție.

Instituirea exigenţelor de admisibilitate nu urmăresc restrângerea accesului liber la justiţie, de care, în mod evident, cel interesat beneficiază în condiţiile legii,

ci exclusiv instaurarea unui ordini juridice indispensabile circuitului constituţional prevăzut în art. 20 din Constituţie, prevenindu-se, astfel, abuzurile şi asigurându-se protecţia drepturilor şi intereselor legitime ale celorlalte părţi.

Astfel, sub aspect procesual, accesul liber la justiţie se materializează în prerogativele pe care le implică dreptul la acţiune, ca aptitudine legală ce este recunoscută de ordinea juridică oricărei persoane fizice sau juridice care pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenţei sau inexistenţei unui drept.

Prin urmare, în condițiile în care acţiunea în contestare nu întrunește condițiile procedurale pentru a fi apreciată ca fiind admisibilă, instanţa de judecată nu va purcede la examinarea şi soluționarea fondului acțiunii în obligare în ordinea contenciosului administrativ, deoarece chestiunile de procedură preced fondul acţiunii în contenciosul administrativ.

Raportînd normele de drept sus-indicate circumstanțelor cauzei, Completul judiciar conchide că instanța de fond în mod legal a constatat inadmisibilitatea acțiunii înaintate de Guștiuc Valeriu.

Astfel, din considerentele menţionate şi având în vedere că nu au fost constatate careva temeiuri de fapt şi de drept, doveditoare a ilegalităţii încheierii contestate şi care ar duce la anularea acesteia, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ ajunge la concluzia de a respinge recursul ca fiind neîntemeiat şi de a menţine încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 07 aprilie 2025, ca întemeiată şi legală.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de către Guștiuc Valeriu.

Se menţine încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 07 aprilie 2025.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei, judecătorul Sîrbu Victoria

Judecătorii: Bagrin Lucia

Cașcaval Andrei